

מודעות עצמית על פי הקבלה · שיעור שמיני: האינטרנט האנושי

הרשת העליונה שמחברת את כל הנשמות

שיעור 8 מתוך 10 בקורס מודעות עצמית על פי הקבלה. הסרטון המלא, ומתחתיו השיעור כתוב ומעובד לקריאה.

מן הפרט אל הכלל

עד עכשיו עסקנו בעשר הספירות הפרטיות שבכל אדם. ראינו שמי שנוהג בחסד עם הבריות מאיר את ספירת החסד שבעולמות ומושך על עצמו חסד, ומי שנוהג בביתו בדינים ומוצא כל הזמן פגם בילד ומעיר לו, מושך גבורות על עצמו ועל ילדו. וכן בשאר הספירות. חכמה, בינה ודעת שוכנות בראש, חסד, גבורה ותפארת בגוף, נצח והוד הן שתי הרגליים, ויסוד ומלכות חותמות את המבנה.

היום נעלה מדרגה ונלמד על הספירות הכלליות, ספירות שחובקות את האנושות כולה. כאן מדובר באדם הפרטי כשהוא נתון בתוך מכלול כל הנשמות. הדברים כתובים בקבלה, ואני רוצה לגשת אליהם דרך רעיון פשוט מאוד.

יש מיש

רק הקדוש ברוך הוא בורא יש מאין. כל מה שהאדם יצר על פני כדור הארץ הוא יש מיש. המדע הגיע לירח, פרס לוויינים והפך עולמות, ועדיין לא קם מדען שיצר יתוש. ליצור יתוש פירושו לברוא חיים, לברוא נפש, ושם נעצר כל עולם המדע. כוחו של המדע הוא בחיקוי של מה שה' כבר ברא.

הטלפון הוא חיקוי של הפה והאוזן. הפה והאוזן שלנו פועלים עד מרחק מסוים, ובני האדם הגבירו אותם עד שנעשו טלפון. המצלמה היא חיקוי של העין. העין ראתה בצבעים עוד כשהמצלמות צילמו בשחור לבן, והיא אינה צריכה לפתח תמונות. רק בשנים האחרונות למדו המצלמות להתמקד לבד. אני מסתכל על אדם שעומד במרחק שני מטרים, ומיד אני מרים את עיניי אל הירח, הרחוק מאיתנו כשלוש מאות שמונים אלף קילומטרים, או

אל השמש, הרחוקה כמאה וחמישים מיליון קילומטרים. אילו הייתי צריך לכוון את המוקד בידיים, הייתה היד נשברת. העין עושה זאת בשבריר שנייה.

ויש לעין מערכות שמירה. דמעות מנקות אותה מלכלוך, הריסים מגינים עליה, והגבות עוצרות את הזיעה שיורדת מן המצח כמו שובר גלים, כדי שלא תזלוג אל העיניים. פעם שאלתי באחת ההרצאות מה תפקידן של הגבות, ואדם מבוגר בשורה הראשונה אמר שאינו יודע. שישים שנה הוא מסתובב עם שתי גבות ואינו יודע למה הן שם. כך אנחנו חיים בתוך נפלאות ואיננו רואים אותן.

הזיכרון הוא מכשיר וידאו. אדם יושב בסלון, רוצה לחזור שלושים שנה לאחור, ובשבריר שנייה הוא שם ורואה תמונות בצבע. קשה לתאר את הקלטת שהייתה דרושה כדי להקליט שלושים שנה. הידיים הן מנופים, ומנוף שה' ברא יודע להרים שקית קלה וגם משא כבד. יש בו חיישנים שפועלים בחושך, הוא נרתע מיד מדבר חד, ואם היד נחתכת, הגוף מפריש חומרים שסוגרים את הפצע. מן הרגליים למדו את התנועה והמציאו את הגלגל. חלוצי התעופה, ובהם האחים רייט, התבוננו במעוף הציפורים ולמדו מהן איך מחזיקים כנף באוויר. והעופות הנוודים מארץ לארץ נושאים במוחם מערכת ניווט של זמנים ושל מזג אוויר שגדולי המדענים עדיין אינם מגיעים לקרסוליה. היצירה של ה' עולה פי אלף על כל חיקוי.

אתר ברשת

התגלית הגדולה של דורנו היא האינטרנט, שאיחד את כדור הארץ כולו לרשת אחת. יש בו מציאות שנקראת אתר. אדם מתעניין בבעל חיים מסוים, נכנס לאתר, וכל המידע שנאסף בעולם על אותו בעל חיים מגיע אליו. כך ברכבים, כך בכל תחום. ויש בו פורומים. פסיכולוג שנתקע עם מטופל במבוך של נפשו מציג את שאלתו, ואנשי מקצוע מכל קצוות תבל שחוו מקרה דומה עונים לו. אדם יכול לעזור לאדם בסין בתחום שהוא עוסק בו, ובלבד שייכנס לאותו אתר.

והקבלה מגלה שיש אינטרנט נוסף, האינטרנט האנושי, והוא המקור, ואילו הרשת הגשמית אינה אלא חיקוי שלו. כמו שיש לכל אדם ספירות פרטיות, יש ספירות כלליות שכל הנשמות קשורות בהן. כל רצון, כל תשוקה וכל מחשבה שאדם ננעל עליה הם כניסה לאתר באותה רשת.

המקובלים מלמדים שהעולם שלנו הוא ספקלריא, מראה, של העולמות העליונים. כל מה שאנחנו רואים כאן השתלשל משם. למעלה זו הייתה רוחניות זכה וטהורה, אורות ממש, וככל שירדה נתגשמה עד שנעשתה כאן חומר. ממילא, כשאנחנו מוצאים בעולם הזה רשת שמחברת את כולם, סימן שהשורש שלה קיים למעלה.

ובמערכת הזאת פועל הסוד שהמקובלים קוראים לו אור ישר ואור חוזר. האור יורד מלמעלה כאור ישר, פוגש את הכלי שלמטה, וממנו הוא שב ועולה כאור חוזר. מה שהכלי מחזיר הוא שקובע מה יירד אליו בפעם הבאה. זה מה שהזוהר הקדוש מכנה התעוררות מלמטה, שמעוררת התעוררות מלמעלה. ושלמה המלך אמר: "כמים הפנים לפנים, כן לב האדם לאדם" (משלי כז, יט). מה שהלב משדר אל הרשת, הוא שחוזר אליו.

בדרך שאדם רוצה לילך

אומרת הגמרא: "בדרך שאדם רוצה לילך בה, מוליכין אותו" (מכות י, ב). והיא מביאה לכך ראיה מן התורה, מן הנביאים ומן הכתובים. מן התורה, מבלעם. בתחילה אמר לו הקדוש ברוך הוא "לא תלך עמהם" (במדבר כב, יב), וכשראה שלבו נמשך ללכת, אמר לו "קום לך אתם" (שם כב, כ). מן הנביאים: "אני ה' אלוקיך מלמדך להועיל, מדריךך בדרך תלך" (ישעיהו מח, יז). ומן הכתובים: "אם ללצים הוא יליץ, ולענוים יתן חן" (משלי ג, לד).

בשפת הספירות, הרצון ללכת מתחיל בראש, בחכמה, בבינה ובדעת. שם האדם ננעל על דבר. משם הדבר יורד אל המידות, אל חסד, גבורה ותפארת, ומשם אל נצח והוד, הרגליים. הרגליים הן הספירות שמוליכות. וכשאדם ננעל על רצון, הוא נכנס לאתר שלו ברשת העליונה, והיקום כולו מתכנס כביכול כדי לממש את רצונו.

ולא בכדי מלמד הרב יצחק גינזבורג בתורת פנימיות הספירות שפנימיות הנצח היא ביטחון, ופנימיות הכתר, שמעל הראש, היא אמונה. האמונה נועלת את הרצון למעלה, והביטחון מוליך את הרגליים אל מימוש.

פרצה קוראה לגנב

רבא אמר: "פרצה קוראה לגנב" (סוכה כו, א). רגילים להבין שהגנב עובר ברחוב, רואה חלון פתוח, והפתח כאילו מזמין אותו להיכנס. על פי היסוד שאנחנו לומדים, ייתכן שהגנב נמצא בנתניה והפרצה בראשון לציון. הוא ננעל על הרצון לגנוב, ובזה נכנס לאתר שבו נמצאים הגונבים והנגנבים. מאותו רגע פועל כוח משיכה שמושך אותו עד המקום שבו נמצאת הפרצה.

מספרים על ניוטון שישב תחת עץ, ראה תפוח נופל, והבין שהארץ מושכת אליה את הגופים. מן ההבנה הזאת צמחה תורת הכבידה, שכל עולם הטכנולוגיה נשען עליה. כך בדיוק פועל כוח משיכה בספירות.

ועד כדי כך הגיעו הדברים, שחז"ל דרשו על הפסוק "בכל דרכיך דעהו" (משלי ג, ו) שהוא אמור אפילו לדבר עבירה, והביאו את הפתגם "גנבא אפום מחתרתא רחמנא קרי" (עין יעקב, ברכות סג, א). הגנב עומד בפתח המחתרת וקורא לה' שיצליח.

הקדוש ברוך הוא ברא חוקים. רשע שמרתיח מים, המים רותחים אצלו במאה מעלות כמו אצל צדיק, ואיננו מתפלאים על כך, כי אנו יודעים שיש חוקי טבע בבריאה. ורבותינו המקובלים מלמדים שבאותו משקל קבע ה' חוקים ברוחניות, וזו מערכת הספירות. מי שנעל על דבר, מאמין בו ובוטח בו, מפעיל את החוק. "והבוטח בה' חסד יסובבנו" (תהלים לב, י). הכתוב תלה כאן את החסד בביטחון עצמו.

עצים בשדה

בא אליי פעם אדם שהיה מעשן סם, ושאל אותי שוב ושוב אם הדבר מותר, ואני אמרתי לו שהוא אסור. יום אחד הגיע בהתלהבות ואמר שיש בידו ראיה שהדבר מותר. הוא ואחיו היו שלושה ימים בלי החומר, כמעט יצאו מדעתם, ולא מצאו אותו בשום מקום. עלו לרכב והתחילו לנסוע בלי כיוון, ופתאום הרימו את הראש וראו באחד האזורים שיחים גדולים של אותו צמח. בעיניו זו הייתה הוכחה מן השמים.

אמרתי לו שזו ראיה לדבר אחר לגמרי. בדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכין אותו. הרצון שלכם גבר כל כך עד שנכנסתם לאתר של מי שמחפש את הסם, וכוח המשיכה הוביל אתכם אל המקום. ויש כאן עוד צד. ייתכן מאוד שמי ששתל את הצמחים האלה כבר מתחרט, מפחד מן המשטרה או מהרהר בתשובה, ומבקש בלבו להיפטר מהם. גם הוא נמצא באותו אתר, אלא שהוא מושך בכיוון ההפוך, ושני הרצונות נפגשו. כך נפגשים ברשת העליונה רצונות שמשלימים זה את זה, לטוב ולרע.

כי פחד פחדתי

איוב אומר: "כי פחד פחדתי ויאתיני, ואשר יגרתי יבא לי" (איוב ג, כה). הגמרא מספרת על יהודה בר נתן שהיה הולך אחרי רב המנונא ונאנח. אמר לו רב המנונא: "יסורים בעי ההוא גברא לאתויי אנפשיה", האיש הזה רוצה

להביא ייסורים על עצמו, שהרי כתוב "כי פחד פחדתי ויאתיני". ושם מסופר גם על תלמיד שהלך אחרי רבי ישמעאל ברבי יוסי בשוק של ציון. כשראה אותו רבי ישמעאל מפחד, אמר לו שהוא חוטא, שנאמר "פחדו בציון חטאים" (ישעיהו לג, יד). והגמרא מבחינה בין הפחד הזה לבין "אשרי אדם מפחד תמיד" (משלי כח, יד), ומבארת שזה נאמר בדברי תורה (ברכות ס, א).

הפחד הוא נעילה. הוא מתחיל בראש, ננעל שם בכוח, ויורד אל הגוף. "פחדתי" עדיין בראש, ו"יגרת" כבר ירד אל הלב הדופק. וכך גם בספירות הכלליות. האדם נמצא באתר של פחד, וככל שהפחד גדול יותר, כך הוא מושך אליו את הדבר שהוא מפחד ממנו.

התבוננו במלצרים. יש מלצר שנכנס עם המגש בנחת ובשמחה, ואצלו כמעט לעולם לא נופל דבר. ויש מלצר שכל הדרך חושב איך יעבור כאן ואיך יעבור שם, ודווקא אצלו המגש נופל.

אדם נוסע ברכב עשר שנים, יש לו רישיון, ביטוח וטסט, ושוטר אף פעם לא עצר אותו. פעם אחת פג תוקף הרישיון והוא לא חידש אותו, ובאותו יום עצמו עוצר אותו שוטר. כל עשר השנים הוא לא פחד משוטר, ולא היה באתר של השוטרים בכלל. ברגע שחסר לו מסמך התחילו אצלו חרדות, וממילא נכנס לאתר שבו נפגשים שוטרים ועוברי חוק.

וכמה אמהות נועלות את ילדיהן בעולם שלילי. היא אינה רוצה שבנה יתחבר עם חבר מסוים. הבן יוצא מן הבית ובכלל אינו חושב עליו, והראש שלה כבר שם: בטוח הוא הלך אליו. ייתכן שבפחד שלה היא עצמה יוצרת את הפגישה.

מי שהפחדים משתלטים עליו עד שקשה לו לתפקד, ילך גם לאנשי מקצוע ויקבל טיפול, והעבודה הפנימית שאנחנו לומדים כאן תבוא לצד הטיפול ותחזק אותו.

הבינה והדמיון

מעל הדעת יושבות החכמה והבינה, והבינה היא מקור הדמיון. אדם יצא עם אשתו לחתונה, ובאמצע השמחה עולה בו מחשבה שאולי פרצו לביתו. אשתו אומרת לו שהבית נעול, והוא כבר רואה בעיני רוחו את הדלת השבורה. בזה הוא מפעיל את ספירת הבינה, ננעל, פוחד, ומושך אליו את מה שהוא מדמיון.

חז"ל אמרו שנתן הקדוש ברוך הוא "בינה יתירה באשה יותר מבאיש" (נדה מה, ב). ולכן כוח הדמיון אצל האישה גדול, וממילא כוחה למשוך בו גדול, לטוב ולמוטב. תמונה אחת שווה אלף מילים. כשאדם מצייר בדמיונו את הדבר, הוא חורט אותו עמוק יותר בספירות, ננעל עליו יותר, ומתחיל כבר להרגיש אותו.

ירושלים של זהב

עד כאן ראינו את הכוח הזה פועל לשלילה. עכשיו נראה אותו פועל לטובה. רבי עקיבא היה עני מרוד. הגמרא מספרת שבחורף היו הוא ורחל אשתו ישנים על תבן, והוא היה מלקט את התבן משערותיה ואומר לה: "אי הואי לי, רמינא ליך ירושלים דדהבא" (נדרים נ, א), אילו היה לי, הייתי שם עלייך ירושלים של זהב, תכשיט יקר שרק העשירות הגדולות של אותו דור ענדו.

אדם ששוכב על תבן ומבטיח לאשתו תכשיט כזה נראה כמי שמוכר חלומות. ובכל זאת אמרו חז"ל שלא נפטר רבי עקיבא מן העולם עד שהיו לו שולחנות של כסף ושל זהב, ועד שעלה למיטתו בסולמות של זהב, ואשתו יצאה בעיר של זהב. אמרו לו תלמידיו: "רבי ביישתנו ממה שעשית לה", ואמר להם: "הרבה צער נצטערה עמי בתורה" (אבות דרבי נתן, פרק ו). והגמרא מונה שש דרכים שבהן התעשר רבי עקיבא (נדרים נ, א), ביניהן תיבה מלאה דינרים שמלחים השאירו על שפת הים.

רבי עקיבא ננעל על עושר, והאמין בכך. ככל שהאמונה והביטחון גדלים, כך כוח המשיכה גדל. ובעולם הגשמי כוח המשיכה תלוי במסה. על הירח אדם שוקל כשישית ממשקלו כאן, ועל כוכב גדול וכבד כמו צדק היה שוקל יותר מכפליים. בספירות המסה היא האמונה והביטחון. רבי עקיבא חזר על כך יום יום, ורחל האמינה עמו, ובמשך השנים משכו את העושר אליהם.

תמונה חקוקה

בשנים האחרונות יצא לאור בעולם ספר שעשה רעש גדול, ומחבריו סבורים שגילו סוד חדש. מה שגילו הוא חוק המשיכה בעולם הרוחני, ורבי עקיבא כבר השתמש בו לפני קרוב לאלפיים שנה. מספרים על אדם שתלה מעל מיטתו שטר וכתב עליו סכום עתק. כל לילה לפני השינה הסתכל עליו ודמיין מה יעשה בכסף. אחרי כמה חודשים התעורר בבוקר ונזכר שכתב פעם ספר, וחשב שאם יופץ הספר בהיקף גדול, הנה הסכום כולו. זמן קצר אחר כך

פגש במקרה אישה שעסקה בהפצת ספרים, והעסקה נסגרה. ומספרים על אחר שרצה לנסות, וננעל בכל לילה על נוצה צבעונית שצייר בדמיונו, ואחרי שלושה שבועות ראה על רצפת משרד נוצה בדיוק בצבעים שדמיין. ויש רבנים שנשים שלא זכו לילדים באו אליהם, והם יעצו להן לקנות עגלת תינוק וציוד לתינוק ולהכניס אותם הביתה. בכך נעלו אותן באמונה ובביטחון על התינוק שעתידי לבוא, ורבות מהן נפקדו בחסדי ה'.

אין עוד מלבדו

לצערנו, אנשים משתמשים בכוח הזה גם לרעה, וזה כל עניין הכישופים. הגמרא מספרת על אישה שניסתה לקחת עפר מתחת לרגליו של רבי חנינא כדי לכשף אותו. אמר לה: "שקולי, לא מסתייעא מילתיך, אין עוד מלבדו כתיב" (חולין ז, ב). קחי, לא תצליחי, שהרי נאמר "כי ה' הוא האלוקים, אין עוד מלבדו" (דברים ד, לה). והכישוף לא פעל.

רבי חנינא עמד במדרגה שבה מערכת הספירות כולה משועבדת לו, והוא אינו נתון תחת החוקים שלה. ורבי חיים מוולוז'ין מבאר בספר נפש החיים שזו סגולה נפלאה לכל אדם: "כשהאדם קובע בלבו לאמר הלא ה' הוא האלקים האמתי ואין עוד מלבדו יתברך שום כח בעולם", ומדבק מחשבתו רק בו, אז "יתבטלו מעליו כל הכחות והרצונות שבעולם" (נפש החיים, שער ג, פרק יב).

וכך אמר רבי יוחנן: "אנא מזרעא דיוסף קא אתינא, דלא שלטא ביה עינא בישא" (ברכות כ, א). יש צדיקים שקנו מדרגה כל כך גבוהה, שאפילו כוח העין הרעה, שבדרך כלל יכול לפגוע, אינו נוגע בהם.

ויסעו

ומכאן לענייני הזיווג. ראיתי בחורות שננעלו על מחשבה שלילית, שקשה למצוא זיווג, שזה סיפור ארוך, והן אכן נתקעו. וראיתי בחורות שאמרו בפשטות שה' משדך ברגע, שבפגישה הראשונה או השלישית יפגשו את בן זוגן, וכך היה.

אמרו חז"ל: "וקשין לזווגן כקריעת ים סוף" (סוטה ב, א). הקושי בקריעת ים סוף היה הפחד להיכנס למים. המצרים מאחור, הים מלפנים, העם בלחץ ומשה מתפלל. ואמר לו הקדוש ברוך הוא: "מה תצעק אלי, דבר אל

בני ישראל ויסעו" (שמות יד, טו). יש שם נשים ותינוקות, ונראה כאילו מבקשים מהם להיכנס אל הים ולטבוע. אבל עם שראה עשר מכות וניסים גלויים היה צריך להיכנס באמונה ובביטחון לתוך האתר, כאילו אין שם מים כלל, ואז הים נבקע. כך גם בזיווג. הקושי הוא הפחד, ומי שנכנס באמונה רואה את הים נקרע לפניו.

אליעזר עבד אברהם

אליעזר יוצא למצוא אישה ליצחק בשליחותו של אברהם, ועוד לפני שהוא מגיע הוא קובע סימן: "והיה הנער אשר אמר אליה הטי נא כדך ואשתה, ואמרה שתה וגם גמליך אשקה" (בראשית כד, יד). גמל שותה כמות מים שתספיק לו לימים של הליכה במדבר, ולשאוב לעשרה גמלים זו עבודה עצומה. ואליעזר תולה את זיווגו של יצחק בכך שתצא נערה ותענה בדיוק את מה שקבע.

אליעזר נעול באמונה ובביטחון שה' ייתן את האישה הראויה ליצחק. הוא שליח של אברהם, והוא מתכנת את הספירות. והכתוב אומר: "ויהי הוא טרם כלה לדבר, והנה רבקה יצאת" (שם כד, טו). בתפילתו ובאמונתו משך אליעזר את רבקה מביתה, ודבריה כוונו בדיוק אל הסימן שקבע. ואמרו חז"ל: "שלשה קפצה להם הארץ, אליעזר עבד אברהם, ויעקב אבינו, ואבישי בן צרויה" (סנהדרין צה, א). מי שיוצא באמונה כזאת, גם הדרך מתקצרת לפניו.

והיכן הקדוש ברוך הוא

אפשר לחשוב שבדברים האלה הוצאנו את הקדוש ברוך הוא מן התמונה, כאילו אדם מפעיל מערכות לבדו. אחת ננעלה על שידוך, ובן זוגה חי בצרפת, עסוק בעסקיו ובחייו, ובכוח הנעילה שלה הוא עולה על מטוס ומגיע עד אליה. והאמת היא שהקדוש ברוך הוא ברא את עולמנו עם חוקים טבעיים, ובאותה מידה ברא חוקים בעולם הרוחני. הוא שנתן לנו את המתנה של "בדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכין אותו".

ויחד עם זה ההשגחה הפרטית שולטת על הכל. נניח שאדם ירא שמים ינסה את מה שכתוב באותו ספר, יתלה שטר ויכתוב עליו מיליון. החוק אמור להוריד לו את הכסף, אבל כאן ייתכן שתיכנס התערבות אלוקית. אני מצייר זאת כמו מחשב שבו נדלקת נורה, ובודקים מה יקרה לאדם הזה אם יקבל את הסכום. אם העושר יוריד אותו

בלימודו, יפגע בביתו ובמידותיו, הרי זה "עשר שמור לבעליו לרעתו" (קהלת ה, יב), והקדוש ברוך הוא מבטל את הגזירה לטובתו. וכן צדיק שפחד, ואינו ראוי לעונש, ה' מתערב, והפחד שלו אינו מוריד עליו רע.

עד גובה מסוים המערכת פועלת כמו בומרנג. שידרת טוב, ירד אליך טוב. שידרת רע, ירד רע. והשידור הוא הנעילה, האמונה, הביטחון והדמיון שאדם מצייר בנפשו.

מעשים שראיתי

מורה אחת שמלמדת מודעות עצמית סיפרה על אישה שעבדה באחד המפעלים, ובעל המפעל התנכל לה ועשה לה צרות. היא לימדה אותה דמיון מודרך, אמרה לה לשבת ולדמיין איך הוא מחייך אליה בבוקר ומקדם את פניה בעבודה. האישה ישבה וננעלה כך יום אחר יום, חודש וחודשיים, עד שהאיש שינה את כל התנהגותו ונהג בה בכבוד ובסבר פנים יפות.

נסעתי פעם לבית המשפט בלב תל אביב עם אדם מבוגר שיש לו שם סידורים רבים. כל הדרך הכין אותי לכך שנסתובב שעה, כי אין שם חניה. הוא דיבר, ואני הייתי נעול בדמיוני על כך שיש חניה ואיני מתעכב רגע. הגענו, ובדיוק מול בית המשפט יצא רכב והתפנה מקום. כך אני נוהג גם לפני שאני נכנס לבנק. אני מדמיין שאין שם תור, הפקידה פנויה, אני נכנס, מסדר את העניין ויוצא.

פעם הייתה לי הרצאה בפתח תקווה, נסעתי לבד, ואיני בקי בדרכים. נכנסתי לעיר בשמונה בערב, ולא היה ברחוב איש שאפשר לשאול. אמרתי: ריבוננו של עולם, אני נוסע בשמך. פניתי ימינה ושמאלה כפי שהלב הוביל, ופתאום הרמתי את הראש וראיתי שלט עם שם המקום.

ודבר אחד לא אשכח כל ימי חיי. אשתי ילדה, ובשתיים וחצי בלילה חזרתי מבית החולים. אמרתי בלבי: ריבוננו של עולם, חבל שאין נבואה, אילו הייתה, ודאי היית אומר לי מזל טוב. עוד לא סיימתי את המחשבה, ורכב קטן עקף אותי, ועל החלון האחורי שלו היה כתוב באותיות גדולות "מזל טוב". הסיכוי שבאותה שנייה ובאותו קטע דרך יעבור לידי דווקא הרכב הזה הוא כמעט אפס. הרצון שלי לקשר עם הבורא משך אותו.

זה מה שאמרו חז"ל: "בא לטמא פותחין לו, בא לטהר מסייעין אותו" (יומא לח, ב). הפתיחה והסיוע הם כל מערכת הספירות שאנחנו מדברים עליה.

השמש שלא ידע לקרוא

סיפר לי יהודי מבוגר שביקרתי בבית החולים על אדם פשוט שהיה שמש בבית כנסת. הוא החליף פתילות ומילא שמן במנורות, ואחרי תפילת שחרית היה עומד ליד המכולת ונושא לאנשים את הסלים עד הרכב תמורת מטבעות אחדים. היה לו חבר שיצא לחוץ לארץ לאסוף כסף להכנסת כלה לבתו. שם פגש יהודי עשיר ואדיב מאוד, שאירח אותו בביתו, למד עמו דברי תורה ונתן לו המחאה נכבדה. ובסוף שאל אותו אם יש לו בארץ אדם נאמן שיוכל לשמש בבית הכנסת שלו. החבר אמר שיש לו בדיוק את האיש, ישר וצדיק, וקיבל עבורו כרטיס טיסה.

השמש שמע שמחכה לו עבודה בשבעת אלפים דולר לחודש, ובא לאשתו ואמר לה שנעשו עשירים. הוא טס למיאמי, הגיע לבית כנסת מפואר כולו שיש, ונכנס למשרד. הפקיד קיבל אותו בסבר פנים יפות, פתח מחשב והסביר לו את עבודתו: רשימות של התורמים, כתובות, מכתבים ותשובות. השמש עצר אותו ואמר שנפלה כאן טעות, כי הוא אינו יודע לקרוא ולכתוב. הפקיד הרגיע אותו, נתן לו אלפיים דולר, סידר לו חודש במלון שממול ואמר לו לקנות מתנות לילדים.

השמש אינו אדם שיכול לשבת במלון בחיבוק ידיים. אחרי יום או יומיים יצא לשוק, קנה מזוודות, ישב ליד בית חרב על פח הפוך והתחיל לקרוא בעברית: מזוודות, מזוודות. תוך שעה נמכרו כולן. הוא ראה ברכה בדבר, קנה עוד ועוד, ובתוך שבוע מכר יותר מאלף מזוודות.

השרב היכה על ראשו, והוא רצה לשבור קיר נמוך שמתחת לחלון של אותו בית חרב ולשבת בפנים בצל. הוא בירר של מי הבית, ומצא שהוא שייך ליהודי. בעל הבית סירב בכל תוקף. הבית, כך אמר, עומד ריק שלושה דורות, אסור למכור אותו לפי צוואה שעוברת מאב לבן, ויש בו שדים ורוחות. השמש אמר שאינו מפחד, ובעל הבית עמד בסירובו. הלך השמש לרב העיר, והרב פסק לטובתו, שהרי זה נהנה וזה לא חסר (בבא קמא כ, א), ומאחר שהוא אינו מקפיד על השדים, אין לבעל הבית לעכב בעדו.

לקח השמש פטיש כבד והתחיל לשבור את הקיר, ומצא אותו מלא דינרי זהב. הוא המיר אותם בכסף, בא לבעל הבית והציע לקנות את כל הבית. בעל הבית חזר על דבריו, והשמש הניח על השולחן חבילת שטרות, ועוד אחת, ועוד אחת, עד שהבית נמכר. כל קירותיו היו מלאים זהב. במקומו בנה מרכז מסחרי בן שבע קומות, ונעשה עשיר גדול.

אחרי שבע שנים בא אליו אותו חבר, שעמד לחתן בת נוספת. השמש אירח אותו חודש שלם, ובסופו קרא לעוזרו וציווה לכתוב לו המחאה של מאה אלף דולר. לקח החבר את המחאה ואמר לו שכל כך כיבד אותו, ושאל מדוע ביישו אותו בכך שהעוזר כתב את המחאה וידע שהיא בשבילו. ענה לו השמש שאילו ידע לקרוא ולכתוב, היה היום שמש בבית כנסת.

האיש הזה ננעל עוד בארץ על עושר. בספירות ראו שהמשמשות לא תעשיר אותו, והנעילה שלו הובילה אותו אל המזוודות, אל הבית החרב ואל כל הזהב שבקירותיו.

המחסום שבפנים

הדברים בידינו. אישה יכולה לשבת ולדמיין את בעלה כפי שהיא רוצה שיהיה, איך ידבר ואיך ינהג. בחורה לפני שידוך יכולה לדמיין באילו מידות היא רוצה את בן זוגה ומאיזו משפחה יבוא. כך אנחנו מושכים, וכך גם להפך.

באה אליו אישה והתלוננה שהיא עובדת בדמיון מודרך על בנה והוא אינו משתנה. אמרתי לה לבדוק היטב את הנעילה שלה. בזמן שהיא אומרת שבנה יהיה עובד ה', בעל מידות, יצליח בלימודיו או במקצועו, כל אחת לפי מקומה, עמוק בפנים היא אינה מאמינה במה שהיא אומרת. בתוך הנפש היא אומרת לעצמה שהוא כבר לא ישתנה. וכן אישה שמדמינת את בעלה משתנה, ובאמצע הדמיון אומרת בלבה שזה יקרה רק בגלגול הבא. בזה היא עצמה בונה מחסום, והדבר אינו פועל.

לכן צריך להאמין ולבטוח. כשיש אמונה וביטחון, הדבר נמשך. "גל אל ה' מעשיך, ויכנו מחשבתך" (משלי טז, ג). וידועה אמרתו של הצמח צדק מלובאוויטש: תחשוב טוב, יהיה טוב. והנביא אומר: "ברוך הגבר אשר יבטח בה', והיה ה' מבטחו" (ירמיהו יז, ז). ככל שהאמונה תגדל והביטחון יגדל, נלך כמו אליעזר עבד אברהם, שיצא באמונה ובביטחון שכל השמים יעמדו לימינו, והצליח.

יהי רצון שנזכה לרצות ללכת בדרכים טובות, למשוך עלינו מצבים טובים ושפע של ברכה, ולזכות לביאת גואל צדק במהרה בימינו, אמן.